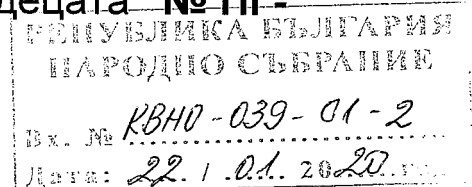

Становище на Гражданска инициатива за родното семейство и Общност за демократично образование – Бургас

в подкрепа на

Подписката от Национална гражданска инициатива
„Национално единение за семейството и децата“ **№ ПГ-**
939-01-28

Уважаеми дами и господа,

Като **Гражданска инициатива за родното семейство, сформирана на национално ниво от 2012 г.**, считаме, че **промените, направени в законодателството за децата (основно на 22.03.2019 г.) са нецелесъобразни с оглед осигуряването и гарантирането на конституционно установеното право на родителите да отглеждат и възпитават децата си.**

Представяме нашето становище във връзка с изявлението на премиера Бойко Борисов, че спорната Национална стратегия за детето е спряна и поради това, че тя се реализира посредством законодателни промени и мерките, заложен в националните планове и програми.

Считаме, че няма по-ясно и категорично ДА за отмяна на направените промени и прекратяване на заблудата от социалното министерство, че няма такива, от хилядите, излезли на протестите през последните месеци в София и от пълните улици от протестиращи родители в останалите градове.

1. Настояваме за сезиране на Конституционния съд за отмяна на промените от 2019 г. в законодателството за закрила на детето и семейството, тъй като **влиза в колизия с Конституцията на Република България** и отнема основното право на родителите да отглеждат и възпитават своите деца в семейни, културни и национални ценности. То също така отнема правото им на справедлив съдебен процес и позволява тълкуване по субективни критерии в една от най-свидните области – семейството.

2. Изразяваме нашето волеизявление за отхвърляне сега и в бъдеще на **създадения механизъм за извеждане на дете с полицейски екип, ръководен от социален работник (без съдебна заповед), който родителят е длъжен да допусне в дома си, заложен например в чл. 36 (а-д) от ЗЗД.** [1]

3. Настояваме да се отхвърли секретността на социалните доклади и другите документи по социален случай спрямо родителя, а той да бъде призоваван като страна на всички етапи от процедурите по закрила на детето, като има право на защита, включително на адвокат. **Извеждането на дете от семейството и осиновяването да се прилагат като наистина крайна и изключителна мярка.** [2]

4. Настояваме да не се **ратифицира Трети факултативен протокол, делегиращ прекомерни права на децата и социалните служители**. Чрез него на всяко дете се дава право да съди родителите си в **наднационален съд**, чиито **решения подлежат на незабавно изпълнение в България**, като жалбата може да бъде подадена **от името на детето или от група деца** (чл. 5, т. 1) със съдействието на **неправителствени организации без знанието и съгласието на родителите, а също и без съгласието на детето** (чл. 5, т. 2).

5. Изразяваме категорично несъгласие да се **приема и внедрява ранното сексуално обучение на децата**.

6. Настояваме да се забрани частни доставчици да са в състояние да **изискват чувствителна информация** от личен лекар, от училище, детска градина и други обществени заведения, както и от семейството и близките, а те да са длъжни да я предоставят (ЗСУ, чл. 81, ал. 1).

7. Категорично отхвърляме юридически лица, **регистрирани по законодателството на друга държава, да имат право да предоставят социални услуги на територията на Република България**, както и **неправителствените организации да се включват като водещи институции** в държавните планове.

Нека се имат предвид и следните факти:

- норвежките закони, ценности и народопсихология са **коренно различни от българските** – в Норвегия родителите действително **нямат права** и една служба, службата „**Барневерн**“ може да **управлява цялата държава по отношение правата на децата в техните семейства**;

- **родителите в България по Конституция имат права, имат правото да възпитават и отглеждат децата си** и не сме съгласни държавни или частни служители, **които пишат и говорят нелогично и не могат да решат успешно проблемите, възникнали в създадените от тях институции**, да бъдат **съдници на семействата** [3].

Изразяваме надеждата, че на тези проблеми ще бъде погледнато обективно и ще ни бъде отговорено с готовност и желание за промяна, каквато е необходима за **съществуването на добри практики в тези важни области от обществения живот на страната**. Вярваме, че единствено с взаимни усилия и партньорство между всички преки участници в тези процеси може да бъде намерено вярното решение за по-добро бъдеще на децата и семействата в България.

Препратки:

[1] Юрист Силвия Стоянова: едва след един месец дирекция „Социално подпомагане“ би следвало да направи искане **съдът да се произнесе** (ЗЗД, чл. 27, ал. 2). При това родителите ще трябва да доказват своята невинност, което **(като се има предвид текста от нова ал. 2 на чл. 17 от „Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция“** [4], а също и **широките дефиниции за „насилие“** [5] и **„дете в риск“** [6]) би било изключително затруднено. Дори родителят да успее да се **„оневини“** в този съдебен процес, **отговорност за фалшив сигнал, за неправомерно отнемане на деца, за неверен доклад и др. не се предвижда**.

[2] Д-р Султанка Петрова – понастоящем заместник-министър на труда и социалната политика – е съдействала и помогнала на много български семейства, *потърпевши* в някаква степен *от дейността на социалната система и в частност на Държавната агенция за закрила на детето*. Според нея в структурите по закрила на децата е нужно да се направи не реформа, а трансформиране на цялата структура. *Нейната мисия е свързана с децата и семействата*.

Считаме, че промени в Семейния кодекс само и единствено с цел „подкрепа на кандидат-осиновителите, осиновителите и децата – преди, по време и след осиновяването“ са несъстоятелни и необясними. Никъде – нито в програмата, нито в законодателството за закрила на детето и семейството, изменено през настоящата година, не се упоменава и зачита основното право на родителите да отглеждат и възпитават децата си в семейни, културни и национални ценности, както е записано в Конституцията на Р. България и в международните документи, ратифицирани от Р. България.

[3] „Децата не са обекти на възпитание, а субекти на права, подчерта Ковачева.“

Децата са и субекти на права, и субекти на възпитание – противопоставянето тук е нелогично и говори за противопоставяне на семейството, което е естествена и основна клетка на обществото ни. <http://bnr.bg/horizont/post/100678169/diana-kovacheva-norvejkijat-model-za-detski-ombudsman-e-prilojim-i-u-nas>

[4] Наредба за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция, чл. 17, нова ал. 2 „Мерки за реинтеграция на детето в семейството могат да не се предприемат, когато при събирането на информация по чл. 18, т. 1 се констатира наличие на някое от следните обстоятелства:

1. детето е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или **всякакво друго унижително или нехуманно отношение или наказание в семейството** и съществува сериозна **опасност от увреждане** на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;

2. поведението на родителите създава опасност за живота и здравето на детето;

3. родителите не сочат изменение на обстоятелства, довели до настаняване на детето извън семейството.“

[5]. ППЗЗД § 1. „По смисъла на правилника:

1. „**Насилие**“ над дете е **всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.**

2. „**Физическо насилие**“ е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на **болка или страдание без разстройство на здравето.**

3. „**Психическо насилие**“ са **всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация,**

отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда.

4. „Сексуално насилие“ е използването на дете за сексуално задоволяване.

5. „Пренебрегване“ е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

[6] § 1. т. 11: „**Дете в риск**“ е дете:

а) чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа;

б) което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или **всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му;**

в) за което **съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;**

г) за което **съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.**“

Искаме да благодарим за усърдната работа на адв. Петър Николов, на адв. д-р Виктор Костов, на адв. Даниела Николова и на много други будни и инициативни български юристи, адвокати и родители.

С уважение: Гражданска инициатива за родното семейство и Общност за демократично образование – Бургас

Дата: 21.01 2020 г.